

باسمه تعالی

دستورالعمل حق امتیاز انحصاری، مالکیت فکری و ثبت اختراعات مصوب هیات امنای ۱۳۹۷/۱۱/۱۳

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شاهرود

ماده (۱) تعاریف و اصطلاحات :

الف: حق امتیاز انحصاری و مالکیت فکری: شامل کلیه فعالیت های تحقیقاتی که به نوعی منجر به تولید محصول، پیشبرد یک روش و یا توسعه فرایندی تولیدی می گردد، می باشد. ثبت اختراع (Patent) اولین قدم در فرآیند تحقیقات جدید و نوآور می باشد. در صورتی که پیشبرد یک روش و یا توسعه فرایندی تولیدی منجر به کسب حقوق مادی از قبیل پروانه یا مجوز تولید و یا انعقاد قرارداد کسب درآمد حق امتیاز (Royalty) شود نیز حقوق مادی آن مشمول این دستورالعمل خواهد بود حتی اگر منجر به ثبت ابداع یا اختراع نزد مراجع قانونی نشود.

ب: اختراع: نتیجه فکر فرد یا افراد است که برای اولین بار فرایند یا فرآورده های خاص را ارائه می کند و مشکلی را در یک حرفه، فن، فناوری، صنعت و مانند آن ها حل می نماید.

هر پدیده، فرآیند و موضوعی که شامل ۳ خصوصیت ذیل باشد، تحت عنوان اختراع (Patent) ثبت می گردد:

۱- جدید باشد.

۲- نوآور باشد.

۳- قابلیت صنعتی و تجاری شدن داشته باشد.

ج- ابداع: به معنی نوآوری و توانایی ایجاد یک فکر و چیز نو بوده و در ظهور اولیه خلاقیت موثر است.

د: شورای سیاست گذاری: به شورای سیاست گذاری حق امتیاز انحصاری، مالکیت فکری و ثبت اختراعات که به عنوان نهادی مشورتی و نظارتی معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه را در تصمیم گیری و تصویب قوانین جهت توسعه فرهنگ پژوهش و فناوری بین پژوهشگران، دانشجویان و اعضای هیات علمی یاری می دهد؛ اطلاق می شود.

ه: دفتر مالکیت فکری و ثبت اختراع که مسئولیت فعالیت های مرتبط با مالکیت فکری و اجرا و پیاده سازی نظام نوآوری را بر عهده دارد.

و- دانشگاه: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شاهرود

معاونت: معاونت تحقیقات و فن آوری دانشگاه

ماده ۲) هدف دستورالعمل:

هدف دانشگاه از تدوین این دستورالعمل برقراری ساختاری حمایتی از فعالیت های فناورانه توسط دانشگاه و محققین در راستای توسعه فناوری های جدید وبومی ودستیابی به خودکفایی از طریق پژوهش های پایه و کاربردی می باشد. در مواردی که نتیجه یک فعالیت فناورانه قابل ارائه به صورت ابداع و اختراع ، مستقیماً به جامعه سود برساند . هدف دانشگاه فراهم نمودن شرایط و بسترسازی برای دسترسی جامعه در کوتاه ترین زمان ممکن به این اختراعات است.

اهداف اختصاصی:

- ۱- توسعه فعالیتهای فناورانه در راستای گسترش ارتباط محققین دانشگاه با صنایع و دستگاه های اجرایی.
- ۲- اشاعه تفکر قابلیت ثبت اختراع توسط متخصصین و محققین دانشگاه.
- ۳- حمایت از تحقیقات و یا سایر فعالیت های علمی که منجر به ثبت ابداع یا اختراع می گردد.
- ۴- تعیین روشی برای تقسیم هزینه ها و سهم محقق و دانشگاه طی زمانی که ابداع یا اختراع منجر به حصول حق امتیاز می گردد.
- ۵- تعیین یک چهارچوب مشخص در توسعه روابط اقتصادی دوجانبه و حمایت و ایجاد انگیزه در جهت ابداعات و افزایش سوددهی فعالیت های فناورانه.
- ۶- مدیریت نوآوری و ایجاد ساختار سازماندهی شده برای ثبت اختراعات.
- ۷- ایجاد یک واحد اختصاصی برای هماهنگی های لازم به منظور ارتباطات بین المللی برای ثبت اختراعات با اخذ مجوز از مراجع ذیربط.
- ۸- افزایش فرصت های شغلی برای جامعه دانشگاهی، و نیز افزایش امکان سرمایه گذاری در بخش تحقیقات علمی- کاربردی

ماده ۳: مراحل کسب حق امتیاز و ثبت اختراعات و ابداعات:

نتایج تحقیقاتی که امکان بهره برداری تجاری و یا کسب مجوز و پروانه تولید و یا امکان ثبت ابداع و اختراع در مورد آنها وجود دارد بایستی بصورت کتبی به معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه گزارش شود تا این معاونت ارزیابی لازم را انجام دهد. پس از ارزیابی، دانشگاه به تنهایی یا با کمک یک سازمان دیگر، اقدام به درخواست برای ثبت ابداع و اختراع و تعیین درصد می نماید. در صورتی که دانشگاه تمایلی برای مشارکت در ثبت حق امتیاز یا کسب مجوز اختراع نداشته باشد محقق می تواند کارها را به نحو دلخواه برنامه ریزی و پی گیری نماید.

اگر محقق برای ثبت اختراع نیاز به حمایت مالی داشته باشد در صورتی که اختراع نتیجه طرح تحقیقاتی مصوب دانشگاه باشد یا نباشد به ترتیب ذیل عمل می گردد:

الف) ارائه درخواست به معاونت تحقیقات و فناوری

ب) طرح در شورای تحقیقات و فناوری

ج) تعیین حق سهم محقق و دانشگاه

د) ارجاع به دفتر مالکیت فکری و ثبت اختراع

ه) ارائه مشاوره جهت ثبت اختراع

و) ارائه گواهی ثبت اختراع و مستندات

ز) پرداخت پاداش توسط معاونت پس از بررسی و تائید اختراع

اگر محقق برای ثبت اختراع نیاز به حمایت مالی داشته باشد در صورتیکه اختراع نتیجه طرح تحقیقاتی مصوب دانشگاه نباشد به ترتیب ذیل عمل می گردد:

الف) ارائه درخواست به معاونت تحقیقات و فناوری

ب) طرح در شورای تحقیقات و فناوری

ج) تعیین حق سهم محقق و دانشگاه

د) ارجاع به دفتر مالکیت فکری و ثبت اختراع جهت راهنمایی در درج صحیح وابستگی به دانشگاه

ه) ارائه مشاوره جهت ثبت اختراع

و) ارائه گواهی ثبت اختراع و مستندات

ز) پرداخت پاداش توسط معاونت پس از بررسی و تائید اختراع

ماده ۴) تشکیلات:

ارزیابی طرح های ارجاعی توسط کارشناسان و افراد صاحب نظر در دفتر مالکیت فکری و ثبت اختراع، که در معاونت تحقیقات و فناوری با اخذ مجوز از مراجع ذیربط تشکیل می گردد صورت می گیرد. تصمیم گیری نهایی به عهده شورای سیاستگذاری دانشگاه مرکب از افراد ذیل می باشد:

۱- معاون تحقیقات و فناوری دانشگاه

۲- رئیس اداره فناوری سلامت و ارتباط با صنعت

۳- مدیر مرکز رشد فناوری سلامت

۴- رئیس دانشکده پزشکی

۵- رئیس دانشکده پرستاری و مامایی

۶- رئیس دانشکده پیراپزشکی

۷- رئیس دانشکده بهداشت

۸- عضو هیات علمی با بیشترین تعداد اختراع

۹- مسئول واحد مالکیت فکری و ثبت اختراع دانشگاه

۱۰- کارشناس حقوقی دانشگاه

ماده (۵) وظایف دفتر مالکیت فکری و ثبت اختراع دانشگاه عبارتند از:

۱- برنامه ریزی توسعه ای در زمینه حق امتیاز و ارائه پیشنهادهای لازم به شورای سیاستگذاری.

۲- بررسی قابل ثبت بودن اختراع یا ابداع.

۳- مشاوره در خصوص تهیه طرح کسب و کار برای طرح هایی که قابلیت تجاری شدن دارند

۴- اعطا مجوز طی مراحل ثبت اختراع و تکمیل مدارک

۵- ارائه مشاوره و کمک به متقاضیان جهت ثبت اختراعات و ابداعات در مراکز بین المللی ثبت اختراعات.

ماده (۶) اصول کلی

۱- دانشگاه تمامی دستورالعمل های بین المللی و ملی اخلاق در انتشار آثار پژوهشی وبروندادهای فناورانه را مد نظر قرار خواهد داد.

۲- معیار تصمیم گیری ها بر اساس محترم شمردن حق همه انسانها و برخورداری از حقوق مادی و معنوی اختراعات می باشد.

۳- چنانچه فعالیت علمی خاصی با حمایت سرمایه گذار خارج از دانشگاه منجر به محصول تجاری و یا اختراع شود، سرمایه گذار نیز در چارچوب قرارداد فیما بین در حقوق مالکیت فکری مربوطه سهیم است.

۴- هرگونه قرارداد و موافقت نامه در جهت کسب پروانه و بهره برداری از اختراع بایستی با نظارت معاونت پژوهشی و فرد مسئول این امر صورت پذیرد و اطلاعات مربوط به آن برای دانشگاه ارسال گردد.

۵- استفاده از نام و آرم دانشگاه منوط به کسب اجازه از معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه خواهد بود.

۶- در صورت تصمیم گیری برای ثبت اختراعات، محققین مجاز به چاپ و ارائه اطلاعات علمی چه به صورت شفاهی و کتبی نخواهند بود.

۷- محقق صاحب اصلی اختراع است مگر در موارد زیر:

الف) سازمان تأمین کننده بودجه در قرارداد تأمین اعتبار طرح شرط داشتن حق مالکیت اسمی اختراع را لحاظ نموده باشد.

ب) دانشگاه و محقق طی یک توافق نامه کتبی حق مالکیت اسمی اختراع را تقسیم کرده باشند.

ماده ۷) تعیین درصد حق امتیاز:

در مورد هر اختراع یا ایده ای که دانشگاه بابت آن سرمایه گذاری کرده باشد درصد سهم دانشگاه و پژوهشگر یا سرمایه گذار در شورای سیاست گذاری مالکیت معنوی طرح و تصویب می گردد.

ماده ۸) سایر موارد:

۱- در صورت بروز اختلاف نظر بین محقق یا سرمایه گذار و دانشگاه، مسأله بایستی به کمیته تصمیم گیری شامل: ۱- فردی از طرف محقق، مورد پذیرش دانشگاه. ۲- فردی از طرف دانشگاه، مورد پذیرش محقق، ۳- یک نفر مرضی طرفین ارجاع داده شود. در صورتی که کمیته حداکثر طی یک سال به تصمیم قطعی نرسد، محقق می تواند مراتب را از مراجع قانونی پی گیری نماید.

۲- در صورتی که محقق بدون اجازه کتبی از دفتر ثبت و اختراعات، اقدام به انتشار یا ارائه مطلب علمی مورد ثبت اختراع نماید، کلیه ضرر و زیان های مادی و معنوی احتمالی تحمیل شده به دانشگاه را براساس تشخیص و تعیین باید جبران نماید. تشخیص و تعیین دانشگاه در این زمینه قاطع و غیر قابل اعتراض از سوی محقق است.

ماده (۱۱) این دستورالعمل روند کار کلیه مراکز و سازمان های مرتبط با اختراع حاصل از تحقیقات و سایر فعالیت های فکری تحت نظارت بخش های مختلف دانشگاه را شامل می شود و از تاریخ ۱۳۹۷/۱۱/۱۳ در کلیه واحدهای آموزشی و تحقیقاتی دانشگاه لازم الاجرا خواهد بود و کلیه پرسنل دانشگاه و نیز افرادی که در مراحل از کار تحقیقاتی خود از منابع یا تسهیلات دانشگاه استفاده کرده اند را شامل می شود. چنانچه فردی طبق موارد فوق مشمول این دستورالعمل باشد و طرف قرارداد با محل دیگری نیز باشد که مانع واگذاری کلیه حقوق به دانشگاه شود. وظیفه دارد که قبل از امضاء هر نوع تعهد یا قرارداد، موضوع را به اطلاع معاونت تحقیقات و فناوری و دفتر ثبت اختراعات و ابداعات برساند تا با توافق دانشگاه و موسسه ذیربط، حقوق طرفین لحاظ گردد. هرگونه اصلاح و تغییر این دستورالعمل پس از تأیید شورای تحقیقات و فناوری قابل اجرا خواهد بود.

